

Kotikoneen tietoturva-asioita

KEVÄT 2020

Yleistä

Kun kone on kytkettynä muihin koneisiin (esim. Internet-yhteys on käytössä), tulisi koneella olla ainakin:

- Virustorjunta (eli haittaohjelmien torjunta)
- Palomuri
- Päivitykset

Ohjelmistot voidaan hankkia

- Erillisillä ohjelmalisensseillä (vuosimaksulla)
- Tietoturvapaketilla
 - Suoraan valmistajalta vuosilisensseillä
 - Internet-yhteyden palveluntarjoajalta kuukausimaksulla
- Windows 10 sisältää myös nämä ominaisuudet automaattisesti

Tärkeä tietoturvan parantaja on oma asenne:

- Älä avaa epäilyttäviä sähköpostin liitetiedostoja ja klikkaa niissä olevia linkkejä
- Suhtaudu varauksella www-sivujen sisältöihin ja vältä epämääräisiä sivuja

Virustorjunta

Tyypillisesti ohjelmisto tekee käytönaikaista suojausta

- Tarkistaa avattavat tiedostot ennen avaamista ja jos löytyy haitallista koodia, kysyy käyttäjältä miten toimitaan (esim. poistetaanko saastunut tiedosto, asetetaanko se karanteeniin vai mitä?)
- Vaihtoehtoisesti voi toimia automaattisesti
- Kannattaa tutustua oman ohjelmiston asetuksiin, jotta tiedät miten ohjelma reagoi kun saastunutta materiaalia löytyy!

Ohjelmisto voi tehdä esim. koko koneen levyjen täysitarkistuksen vaikka kerran viikossa (ajastuksella automaattisesti)

Lähes kaikilla ohjelmilla on mahdollista tehdä manuaalinen tarkistus esim. yhdelle tiedostolle

- Tyypillisesti tehdään Resurssienhallinnassa tai muussa tiedostonhallintaikkunassa klikkaamalla tiedostoa oikealla -> valitaan tiedoston virustarkistus)

Jos kone ei ole ollut yhteydessä verkkoon, ei se ole voinut myöskään pitää virustorjuntaohjelmisto ajan tasalla: kun yhteys luodaan, latautuvat päivitykset yleensä automaattisesti, odota rauhassa päivitysten ajan

Vain yksi ohjelmisto per kone!

- Windows Defender, F-Secure, Norton, Norman, Panda, Bitdefender, Kaspersky,...

Tietokoneelle voi tehdä virustarkituksen myös netissä online scannerilla

Palomuuuri

Vain yksi ohjelmisto per kone, mutta esim. yhteyslaitteessa voi olla toinen palomuuuri ensimmäisenä hyökkäysten estäjänä

- Jos käytät tietokoneessa jotain muuta palomuuria kuin Windowsin omaa, Windowsin palomuurin tulee olla poissa päältä

Palomuuuri tarkoittaa sääntöjä, joissa joko sallitaan tai estetään tietyntyypisten tietojen liikkuminen joko verkosta koneelle tai koneelta verkkoon (suojaudutaan etenkin hakkeroinnilta)

- Voidaan asettaa esim. ohjelmakohtaisia sääntöjä tai vaikkapa porttikohtaisia sääntöjä
- Myös IP-osoitteen perusteella voi luoda sääntöjä

Tehtyjä sääntöjä voi myös muuttaa ja poistaa ohjelman (lisä)asetuksissa

Päivitykset

Windows-koneet päivittävät yleensä itsensä automaattisesti käyttöjärjestelmän osalta

- Windows 10:ssä näet tiedot ja asetukset polun *Käynnistä – Asetukset – Päivittäminen ja suojaus – Windows Update* kautta
- Manuaalista päivittämistä voi tehdä vanhemmilla käyttöjärjestelmissä osoitteessa windowsupdate.microsoft.com (tai käynnistämällä Windows Update ohjelma)
- Päivityksen kautta voi ladata myös valinnaisia päivityksiä

Suosittelavaa olisi myös huolehtia käyttämiensä ohjelmien päivityksistä itse (esim. Chrome, Adobe Reader, Skype, Libre Office, MS Office, pelit,...)

- <https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi> –sivustolta löytyy tietoturvaravaroituksia ja päivitysohjeita; voi liittyä myös sähköpostilistalle, jotta saa tiedon uhistä automaattisesti

Ohjelmien vaihtaminen & muuta

Kun haluat vaihtaa tietoturvaohjelman toiseen:

- Varmista, että poistat vanhan ohjelman koneelta
 - Win 10: Asetukset – Sovellukset – valitse sovellus – Poista asennus...
 - Tarvittaessa etsi verkosta poistotyöväline, jos ohjelma on hankala poistaa
- Varmista myös, että uusi ohjelma on kytketty päälle

Tietokone kannattaa aina suojata käyttäjätunnuksen ja salasanan avulla

- Myös älylaitteissa kannattaa olla jokin sisäänkirjautumistapa

Suosittelavaa olisi pitää koneella ainakin kaksia tunnuksia: ylläpitäjän ja peruskäyttäjän

Hyödyllistä luettavaa löydät:

- www.kyberturvallisuuskeskus.fi
- www.f-secure.fi
- Täällä voit myös suorittaa tietokoneesi virustarkistuksen online-työvälineen avulla, suora osoite:

https://www.f-secure.com/fi_FI/web/home_fi/online-scanner